

Αρχαιολογικό Μουσείο Δίου

601 00 Διον Πιερίας

☎ +30 2351053206 📠 +30 2351045057 ✉ kzepka@culture.gr

Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ

Στην Πιερία, στους βόρειους πρόποδες του Ολύμπου, βρίσκεται το Αρχαιολογικό Μουσείο Δίου, άρρηκτα συνδεδεμένο με τον ομώνυμο αρχαιολογικό χώρο. Το πρώτο κτίσμα για τη στέγαση των κινητών ευρημάτων του χώρου κατασκευάστηκε το 1931. Το 1983 ανεγέρθηκε το σημερινό Μουσείο, προκειμένου να παρουσιάσει και να αναδείξει τα ευρήματα, που διαρκώς έρχονταν στο φως κατά τις ανασκαφές που διενεργούσε (και εξακολουθεί να διενεργεί) το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Η οχυρωμένη πόλη του Δίου, πλαισιωμένη από χώρους λατρείας, θέατρα, στάδιο και νεκροταφείο, κατοικήθηκε χωρίς διακοπή από τα κλασικά ως τα παλαιοχριστιανικά χρόνια (5ος αι. π.Χ.-5ος αι. μ.Χ.). Γνώρισε μεγάλη ακμή κατά την ελληνιστική και τη ρωμαϊκή περίοδο, οπότε και τοποθετούνται τα περισσότερα ανασκαφικά ευρήματα. Ιδιωτικές κατοικίες και δημόσια κτήρια, θέρμες και βεσπασιανές, εργαστήρια και καταστήματα, όλα ενταγμένα σε οικοδομικά τετράγωνα που ορίζονται από δρόμους, μαρτυρούν τον πλούτο και την ευμάρεια των κατοίκων της.

Τα τρία μεγάλα σύνολα —τα ιερά των θεών έξω από την πόλη, η ίδια η πόλη και η νεκρόπολη— εκπροσωπούνται στη μόνιμη έκθεση του Μουσείου. Αντικείμενα προερχόμενα από τα ιερά ή σχετιζόμενα με τη λατρεία (επιγραφές, γλυπτά, αναθήματα), ευρήματα από τη νεκρόπολη (επιτύμβιες στήλες, βωμοί, τμήματα σαρκοφάγων, κτερίσματα κ.ά.) και τεκμήρια της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής (υλικά δομής, εργαλεία, βάρη και μετρητές, ψηφίσματα και άλλες επιγραφές) συμπληρώνουν την εικόνα που αποκομίζει ο επισκέπτης περιηγούμενος τον ίδιο τον αρχαιολογικό χώρο.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αρχαιολογικό Μουσείο Σερρών

Πλατεία Ελευθερίας, 621 00 Σέρρες

☎ +30 2321022257 📠 +30 2321022257 📧 khepkaidser.forthnet.gr

Στο κέντρο της πόλης των Σερρών, ένα μνημείο των πρώιμων οθωμανικών χρόνων στεγάζει το Αρχαιολογικό Μουσείο. Πρόκειται για το Μπεζεστένι, που κτίστηκε στα τέλη του 15ου αιώνα και λειτούργησε ως κλειστή, στεγασμένη αγορά υφασμάτων, κατά τα πρότυπα των βυζαντινών αγορών.

Το Μουσείο φιλοξενεί αντιπροσωπευτικά ευρήματα από ολόκληρο το νομό Σερρών (με εξαίρεση την περιοχή της αρχαίας Αμφίπολης), αναδεικνύοντας στοιχεία της φυσιογνωμίας του και της ιστορικής διαδρομής του από τα νεολιθικά ως τα βυζαντινά χρόνια. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται αντικείμενα προερχόμενα από προϊστορικούς οικισμούς και από το μοναδικό εντοπισμένο και ανασκαμμένο στο νομό προϊστορικό νεκροταφείο, ευρήματα ανασκαφών σε αρχαίες πόλεις και νεκροταφεία, καθώς και βυζαντινές αρχαιότητες.

Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφίπολης

620 41 Αμφίπολη

☎ +30 2322032474 📠 +30 2322020778 ✉ khepka@ser.forthnet.gr

Στεγασμένο σε σύγχρονο κτήριο, κτισμένο σε σχέδια του Αργύρη Μπακιρτζή, το Αρχαιολογικό Μουσείο Αμφίπολης αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του ομώνυμου αρχαιολογικού χώρου, ενός από τους σημαντικότερους της βόρειας Ελλάδας. Στις αίθουσές του ξετυλίγεται η ιστορία της αρχαίας Αμφίπολης και της περιοχής της και προβάλλονται πτυχές της ζωής και του πολιτισμού που αναπτύχθηκαν εκεί.

Η Αμφίπολη ιδρύθηκε το 437 π.Χ. ως αποικία των Αθηναίων, γνώρισε μεγάλη ακμή κατά τους αρχαίους και παλαιοχριστιανικούς χρόνους και, μετά από τη σταδιακή υποβάθμισή της, εγκαταλείφθηκε τον 9ο αιώνα μ.Χ.

Μέσα από τα αντικείμενα της μόνιμης έκθεσης, οργανωμένα κατά χρονολογικές ενότητες, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να αντλήσει πληροφορίες για τα ιερά και το γυμνάσιο της αρχαίας πόλης, τους ναούς των παλαιοχριστιανικών χρόνων, καθώς και το δημόσιο και ιδιωτικό βίο των κατοίκων της σε όλες τις φάσεις της ιστορίας της. Η ζωή στην ευρύτερη περιοχή πριν από την ίδρυση της Αμφίπολης και μετά την εγκατάλειψή της σκιαγραφείται μέσα από τρεις ενότητες αφιερωμένες στους προϊστορικούς (5000-1100 π.Χ.), τους πρώιμους ιστορικούς (10ος-6ος αι. π.Χ.) και τους βυζαντινούς χρόνους (9ος-13ος αι.). Τέλος, στο Μουσείο παρουσιάζεται η πορεία της αρχαιολογικής έρευνας και των ανασκαφών στο χώρο της Αμφίπολης, από τους πρώτους περιηγητές του 16ου αιώνα ως τις συστηματικές ανασκαφές του 20ού.

Στο χώρο του Βυζαντινού ναού των Αγίων Θεοδώρων, που υπήρξε η Παλαιά Μητρόπολη Σερρών, λειτουργεί μικρή αρχαιολογική συλλογή, αποτελούμενη κυρίως από γλυπτά. Συγκεκριμένα, σε πρόσκτισμα του ναού και στον αύλειο χώρο του εκτίθενται γλυπτά βυζαντινής περιόδου, που άλλοτε ανήκαν στο διάκοσμο του μνημείου, καθώς και γλυπτά και επιγραφές ποικίλων εποχών, προερχόμενα από την πόλη των Σερρών και την ευρύτερη περιοχή.

Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας

Ν. ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Σιδηροδρομικού Σταθμού 8, 531 00 Φλώρινα

☎ +30 2385028206 📠 +30 2385028231 📧 kthepka@culture.gr

Στεγασμένο σε κτήριο της δεκαετίας του '60, το Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας επιχειρεί να παρουσιάσει και να αναδείξει τη σημαντική ιστορική και πολιτισμική παρουσία της περιοχής διαμέσου των αιώνων. Τα ευρήματά του προέρχονται από διάφορες αρχαιολογικές θέσεις του νομού και καλύπτουν μια μακρά χρονική περίοδο, από τους νεολιθικούς ως και τους βυζαντινούς χρόνους (περ. 5800 π.Χ.-17ος αι. μ.Χ).

Η μόνιμη έκθεση, δομημένη θεματικά, καλύπτει πέντε ενότητες. Η πρώτη, με τίτλο «Η προϊστορική εποχή στο Νομό Φλώρινας», καλεί τον επισκέπτη να γνωρίσει τις δραστηριότητες του προϊστορικού ανθρώπου, μέσα από ευρήματα προερχόμενα από τον οικισμό του Αρμενοχωρίου. Η δεύτερη ενότητα είναι αφιερωμένη στη γλυπτική των ρωμαϊκών κυρίως χρόνων, ενώ η τρίτη περιλαμβάνει ψηφιδωτό δάπεδο που κοσμούσε ρωμαϊκή οικία στις Κάτω Κλεινές. Στην τέταρτη ενότητα παρουσιάζονται οι ελληνιστικές πόλεις των Πετρών και της Φλώρινας, ενώ τα βυζαντινά μνημεία και η τέχνη των Πρεσπών αποτελούν το αντικείμενο της τελευταίας ενότητας.

Το Μουσείο Πολυγύρου φιλοξενεί αντιπροσωπευτικά ευρήματα από όλες τις αρχαιολογικές θέσεις της Χαλκιδικής, μέσα από τα οποία παρουσιάζεται η σημαντική πολιτισμική ιστορία της περιοχής, από τα προϊστορικά χρόνια ως τη ρωμαϊκή περίοδο.

Η έκθεση αναπτύσσεται στον προθάλαμο και σε δύο αίθουσες και οργανώνεται γύρω από τρεις άξονες. Στον προθάλαμο και στη μεγάλη αίθουσα εκτίθενται ευρήματα που προέρχονται από τις ανασκαφές στους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους της Χαλκιδικής: επίσης, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η θεματική ενότητα της αίθουσας που είναι αφιερωμένη στις τρεις αποικίες της Άνδρου στη Βόρεια Ελλάδα: την Άκανθο, τα Στάγειρα και τη Σάνη. Μέσα από τα ευρήματα αυτών των περιοχών προβάλλονται ο τρόπος οργάνωσης των αποικιών, καθώς και ο δημόσιος και ιδιωτικός βίος των κατοίκων τους. Εντυπωσιακά είναι τα ειδώλια με παραστάσεις καθημερινής ζωής από το νεκροταφείο της αρχαίας Ακάνθου, οι πήλινες κλαζομενικές σαρκοφάγοι από την Άκανθο —οι οποίες οφείλουν την ονομασία τους στην πόλη Κλαζομενές της Μ. Ασίας, και η παρουσία τους στη Χαλκιδική δηλώνει επαφές των κατοίκων των δύο περιοχών—, τα πήλινα ακρωτήρια-Νίκες από το ιερό του Απόλλωνα-Ήλιου (τέλος 6ου-αρχές 3ου αι. π.Χ.) στην περιοχή της αρχαίας Σάνης (σημερινή περιοχή Νέων Ρόδων), ο ημίεργος αρχαϊκός κούρος των Σταγείρων και τα δύο ρωμαϊκά επιτάφια μαρμαρίνα αγάλματα (1ος αι. π.Χ.), που προέρχονται από ταφικό κτίσμα στο Στρατώνι.

Στην έκθεση παρουσιάζονται επίσης ενδιαφέροντα ευρήματα από την αρχαία Όλυνθο, τα οποία παρέχουν πληροφορίες για την οργάνωση της ιδιωτικής και δημόσιας ζωής, αλλά και της καλλιτεχνικής παραγωγής. Η Όλυνθος κτίστηκε, σύμφωνα με τον ιστοριογράφο Ηρόδοτο, από τους Βοττιαίους του Αξίου, οι οποίοι εξαναγκάστηκαν από τους Μακεδόνες να μετοικήσουν στη Χαλκιδική. Η Όλυνθος της κλασικής περιόδου είναι γνωστή για τον άριστο πολεοδομικό σχεδιασμό της κατά το ιπποδάμειο σύστημα.

Τέλος, στη δεύτερη αίθουσα, εκτίθεται η Συλλογή του Ιωάννη Λαμπρόπουλου, πολιτικού και αρχαιόφιλου, την οποία δώρισε ο γιος του, Ηρακλής Λαμπρόπουλος, στο ελληνικό δημόσιο, με αντικείμενα από τους προϊστορικούς ως τους βυζαντινούς χρόνους.

Πύργος Ουρανούπολης

630 75 Ουρανούπολη Χαλκιδικής

☎ +30 2377071651, 2310285163 📠 +30 2310251892 ✉ info@10eba.gr

Στον οικισμό της Ουρανούπολης, που αποτελεί ουσιαστικά το άμεσο περιβάλλον του Αγίου Όρους, δεσπόζει ο βυζαντινός πύργος. Κτίστηκε το 14ο αιώνα και υπήρξε το βασικό κτήριο του μετοχίου «Προσφόριον» της Μονής Βατοπαιδίου. Στο συγκρότημα του πύργου προστέθηκαν αργότερα ο *μπαρμπακάς*, διώροφο κτήριο που στέγαζε αποθήκες, μαγειρείο και κατοικία, και ο *αρσανάς* (νεωλκείο), για τη φύλαξη των πλοίων.

Σήμερα στους χώρους του πύργου στεγάζεται μόνιμη έκθεση, η οποία καλύπτει τρεις θεματικές ενότητες. Στην πρώτη ενότητα ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τη χριστιανική Χαλκιδική, μέσα από ευρήματα προερχόμενα από το Άγιο Όρος και τη βορειοανατολική Χαλκιδική. Η δεύτερη είναι αφιερωμένη στην ιστορία της Ουρανούπολης κατά τον 20ό αιώνα και στο ρόλο που διαδραμάτισε ο πύργος στη ζωή των κατοίκων της. Στην τρίτη ενότητα, τέλος, παρουσιάζεται το έργο που έχει επιτελέσει η Αρχαιολογική Υπηρεσία στον τομέα της αναστήλωσης και συντήρησης μνημείων στο Άγιο Όρος και στην ευρύτερη περιοχή.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- 126 Αρχαιολογικό Μουσείο Παλαιόπολης, Σαμοθράκη
- 127 Αρχαιολογικό Μουσείο Αβδήρων
- 128 Αρχαιολογικό Μουσείο Κομοτηνής

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Σαμοθράκης στην Παλαιόπολη είναι αφιερωμένο κυρίως στο ιερό των Μεγάλων Θεών, ένα ιερό με ακτινοβολία πέραν του ελλαδικού χώρου, αντίστοιχη με εκείνη του ιερού της Δήμητρας και της Περσεφόνης στην Ελευσίνα. Η λατρεία των Μεγάλων Θεών, των Καβείρων (δίδυμες θεότητες της θάλασσας), περιλάμβανε ιεροτελεστίες και μυστήρια, όπου μόνο οι *μυημένοι* μπορούσαν να συμμετάσχουν.

Στις αίθουσες του Μουσείου εκτίθενται αποκατεστημένα αρχιτεκτονικά μέλη από τα κυριότερα κτίσματα του ιερού (θριγκός, αυλή του βωμού και ιερή οικία), του θόλου της Αρσινόης και του αδύτου του ανακτόρου, όπου γινόταν η τελετή μύησης.

Η έκθεση περιλαμβάνει ακόμη ευρήματα από την αρχαία πόλη της Σαμοθράκης, που ήταν κτισμένη ανατολικά του ιερού, καθώς και από τις νεκροπόλεις της. Η πόλη άκμασε κυρίως κατά τους κλασικούς και ελληνιστικούς χρόνους και στο θέατρό της παρουσιάζονταν ιερά δράματα.

Στο Μουσείο κυριαρχεί και μια απουσία: αυτή της Νίκης της Σαμοθράκης. Το άγαλμα ήταν αφιέρωμα του Δημήτριου του Πολιορκητή για τη νίκη του στην Κύπρο εναντίον του Πτολεμαίου, το 306 π.Χ. Ανακαλύφθηκε το 1863 από τον C. Champoiseau, Πρόξενο της Γαλλίας στην Αδριανούπολη, και μεταφέρθηκε αμέσως στο Λούβρο, όπου βρίσκεται μέχρι και σήμερα. Στην τέταρτη αίθουσα του Μουσείου εκτίθεται ένα γύψινο αντίγραφο της.

Αρχαιολογικό Μουσείο Αβδήρων

670 61 Αβδηρα

☎ +30 254 1051003 📠 +30 254 1051783 📧 ithepk@aiculture.gr

Ν. ΞΑΝΘΗΣ

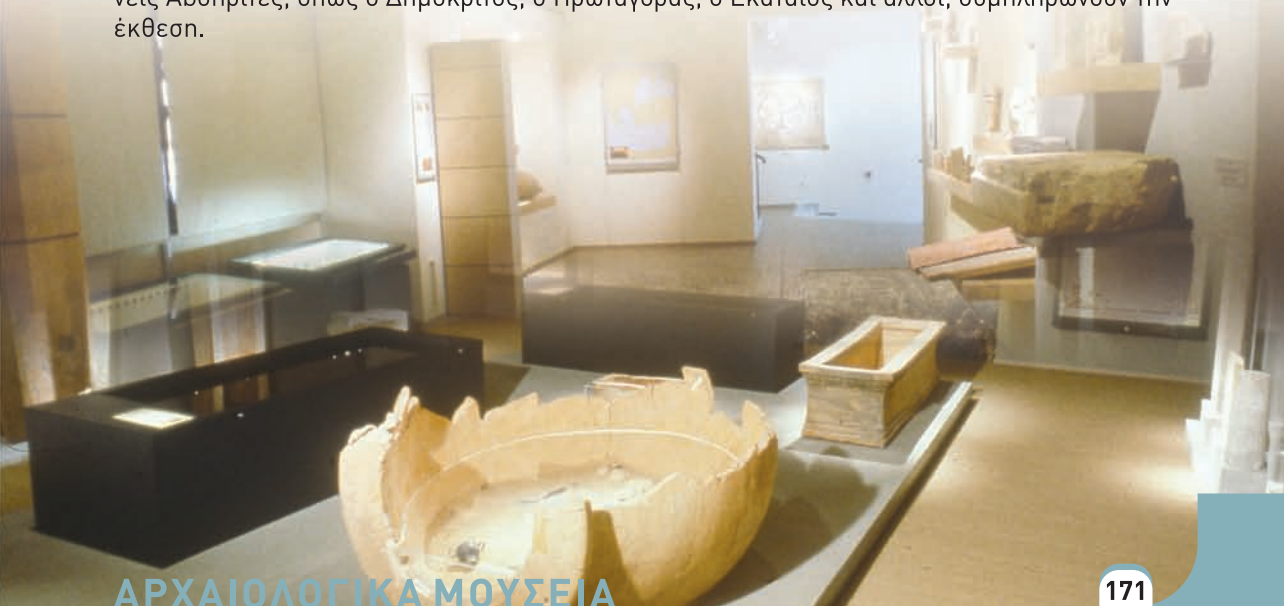

Το Μουσείο εγκαινιάστηκε τον Ιανουάριο του 2000 και καλύπτει την περίοδο από τον 7ο αιώνα π.Χ. ως και το 13ο αιώνα μ.Χ., παρουσιάζοντας τα ευρήματα των ανασκαφών που ξεκίνησαν το 1950. Ο επισκέπτης παρακολουθεί την ιστορία της πόλης των Αβδήρων, που ιδρύθηκε στα μέσα του 7ου αιώνα π.Χ. από Ίωνες αποίκους των Κλαζομενών της Μικράς Ασίας και ενισχύθηκε, έναν αιώνα αργότερα, από ένα δεύτερο κύμα αποίκων από την ιωνική πόλη Τέω.

Τα Αβδηρα άκμασαν γρήγορα λόγω της έντονης γεωργικής και εμπορικής δραστηριότητας των κατοίκων τους. Ο ισχυρός περίβολος, η ακρόπολη, δύο λιμάνια και το θέατρο μαρτυρούν την οικιστική δομή και τις δραστηριότητες της πόλης. Η άνθησή της διήρκεσε ως τα ρωμαϊκά χρόνια, οπότε σταδιακά συρρικνώθηκε και, εν τέλει, μεταφέρθηκε και περιορίστηκε στο λόφο της αρχαίας ακρόπολης, όπου διατηρήθηκε, τουλάχιστον έως το 12ο αιώνα μ.Χ., με το βυζαντινό όνομα Πολύστυλον.

Η έκθεση δομείται σε τρεις θεματικές ενότητες. Στην πρώτη, που αφορά στο δημόσιο βίο, παρουσιάζονται η κρατική οργάνωση, η οικονομία, η πολεμική δραστηριότητα και οι θρησκευτικές πεποιθήσεις των κατοίκων. Στη δεύτερη, που αφορά στον ιδιωτικό βίο, εμφανίζονται οι επαγγελματικές ενασχολήσεις των Αβδηριτών με το εμπόριο, τη βιοτεχνία και την οικοδομική τέχνη, ενώ αντικείμενα καθημερινής χρήσης φωτίζουν τις πιο ιδιωτικές πτυχές της ζωής τους. Στην τρίτη ενότητα, επιτύμβια σήματα, σαρκοφάγοι, τεφροδόχοι και κτερίσματα περιγράφουν τα ταφικά έθιμα των κατοίκων της πόλης.

Πλούσιο εποπτικό υλικό, με χάρτες, κείμενα σχετικά με τη μυθολογία, την ιστορία και την αρχαιολογική έρευνα, αλλά και κείμενα αρχαίων συγγραφέων, καθώς και αναφορές σε επιφανείς Αβδηρίτες, όπως ο Δημόκριτος, ο Πρωταγόρας, ο Εκαταίος και άλλοι, συμπληρώνουν την έκθεση.

Αρχαιολογικό Μουσείο Κομοτηνής

Α. Συμεωνίδη 4, 691 00 Κομοτηνή

☎ +30 2531022411 📠 +30 2531021517 📧 ithepka@culture.gr

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Κομοτηνής ολοκληρώθηκε το 1976, σε σχέδια του Άρη Κωνσταντινίδη. Η συλλογή γλυπτών και επιγραφών, που στεγαζόταν προπολεμικά στο Γυμνάσιο Αρρένων της πόλης, αποτέλεσε τον αρχικό πυρήνα του.

Το Μουσείο, τοπογραφικά, καλύπτει τους σημαντικότερους παράλιους αρχαιολογικούς χώρους της Θράκης, ενώ, χρονολογικά, φωτίζει τη δραστηριότητα του νεολιθικού ανθρώπου, την ανάπτυξη των ελληνικών αποικιών στη Θράκη, την προσάρτησή της στο Μακεδονικό κράτος τον 4ο αιώνα π.Χ. και την εποχή της ρωμαϊκής κυριαρχίας, για να επεκταθεί στη συνέχεια στην παρουσίαση της ζωής στα παλαιοχριστιανικά και βυζαντινά χρόνια, από τον 3ο έως το 15ο αιώνα μ.Χ.

Νεολιθικά εργαλεία και αγγεία γίνονται μάρτυρες της καθημερινής ζωής και της τεχνολογικής εξέλιξης της εποχής τους. Γλυπτά, επιγραφές, αγγεία, ειδώλια, κοσμήματα και νομίσματα περιγράφουν την ιωνική τέχνη και δίνουν πληροφορίες για την πολιτική, κοινωνική, οικονομική και θρησκευτική ζωή των ανθρώπων που τα δημιούργησαν, ενώ σαρκοφάγοι, επιτύμβιες στήλες και κτερίσματα φανερώνουν τις δοξασίες τους για το θάνατο.

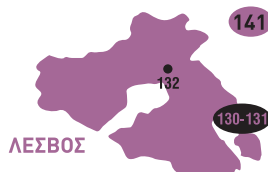
Χαρακτηριστικό είναι το αναθηματικό ανάγλυφο του Θράκα ιππέα, ενδεικτικό της λατρείας ενός ανώνυμου θεού-ήρωα, το οποίο από το 1992 αποτελεί και έμβλημα της πόλης της Κομοτηνής. Αξίζει επίσης να προσεχθεί η χρυσή προτομή του Σεπτίμιου Σεβήρου.

Η περιοδική έκθεση «Αρχαία Θράκη και ελληνικός πολιτισμός», που οργανώθηκε κατά τη διάρκεια του 2ου Διεθνούς Συμποσίου Θρακικών Σπουδών «Αρχαία Θράκη» (Κομοτηνή, 1992), παραμένει ως μόνιμη και παρουσιάζει το ανασκαφικό έργο στους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους της Θράκης κατά το διάστημα 1980-1991.

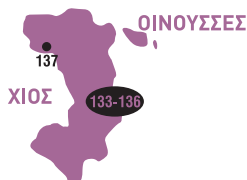

N. ΛΕΣΒΟΥ

N. ΧΙΟΥ

- 129 Αρχαιολογικό Μουσείο Λήμνου
- 130 Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Μυτιλήνης, Λέσβος
- 131 Παλαιό Αρχαιολογικό Μουσείο Μυτιλήνης, Λέσβος
- 132 Αρχαιολογική Συλλογή Νάπης Λέσβου
- 133 Αρχαιολογικό Μουσείο Χίου
- 134 Βυζαντινό Μουσείο Χίου
- 135 Μουσειακή Συλλογή Νέας Μονής Χίου
- 136 Παλάτι Ιουστινιάνι, Χίος
- 137 Αρχαιολογική Συλλογή Βολισσού, Χίος
- 138 Αρχαιολογικό Μουσείο Βαθέος, Σάμος
- 139 Αρχαιολογικό Μουσείο Πυθαγορείου, Σάμος
- 140 Αρχαιολογική Συλλογή Αγίου Κηρύκου, Ικαρία
- 141 Αρχαιολογική Συλλογή Κάμπου, Ικαρία

Το Μουσείο βρίσκεται στη Μύρινα, στη θέση Ρωμέικος Γαλός, και γειτνιάζει με τον προϊστορικό οικισμό της Μύρινας (τέλη 4ης χιλιετίας), αποτελώντας με αυτόν ένα ενιαίο αρχαιολογικό σύνολο. Στεγάζεται σε διώροφο κτήριο του 19ου αιώνα, το οποίο στα χρόνια της οθωμανικής περιόδου λειτούργουσε ως διοικητήριο.

Η μόνιμη έκθεση του Μουσείου εγκαινιάστηκε το 1993 και παρουσιάζει την ιστορική διαδρομή και εξέλιξη του νησιού, από τη χαλκολιθική περίοδο (3200 π.Χ.) ως τη ρωμαιοκρατία (4ος αι. μ.Χ.). Τα ευρήματα προέρχονται από ανασκαφές της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και της Ιταλικής Αρχαιολογικής Σχολής, η οποία ιδρύθηκε το 1909 και πραγματοποιεί ανασκαφές στην προϊστορική πόλη της Πολιόχνης—πρόδρομη μορφή αστικού κέντρου της πρώιμης εποχής του Χαλκού—, στο Καβείριο—ιερό των Καβείρων, που γνώρισε μακρά περίοδο ζωής από τον 8ο αιώνα π.Χ. ως την ύστερη αρχαιότητα και καταστράφηκε από τους Ρωμαίους ανάμεσα στο 2ο και 3ο αιώνα μ.Χ.— και στην Ηφαιστία, πόλη με συνεχή κατοίκηση από την ύστερη εποχή του Χαλκού ως και τους βυζαντινούς χρόνους (1600 π.Χ.–1200 μ.Χ.), η οποία αποτελούσε το κέντρο της θρησκευτικής ζωής των αρχαίων Λημνίων. Σημαντική αρχαιολογική θέση αποτελεί και η νησίδα Κουκονήσι, ένας ακμαίος οικισμός με συνεχή κατοίκηση από την πρώιμη ως την ύστερη χαλκοκρατία (3200–1100 π.Χ.).

Στην έκθεση ξεχωρίζουν τα πρωτολημνιακά αγγεία από το Καβείριο, καθώς και τα ταφικά κτερίσματα και τα αναθήματα (ειδώλια σφιγγών και σειρήνων, 8ος–6ος αι. π.Χ.) από το ιερό της Μεγάλης Θεάς στην Ηφαιστία. Εξίσου σημαντικά είναι και τα εκθέματα από την αρχαϊκή Μύρινα, όπως τα περίτμπα ειδώλια μουσικών που παίζουν κιθάρα και ο θυσιασμένος νεαρός ταύρος από το ιερό της Αρτέμιδος στον Αυλώνα. Στην έκθεση περιλαμβάνονται επίσης γλυπτά, επιτύμβιες στήλες και επιγραφές από τη Λήμνο και την Ίμβρο, καθώς και η νομισματική συλλογή του Μουσείου, που χρονολογείται από τους ελληνιστικούς χρόνους ως τη μεσαιωνική περίοδο.

Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Μυτιλήνης

8ης Νοεμβρίου, 811 00 Μυτιλήνη

☎ +30 2251040223 📠 +30 2251044913 ✉ kepka@culture.gr

Στεγάζεται σε σύγχρονο κτήριο, που κατασκευάστηκε το 1995, σύμφωνα με μελέτη που εκπονήθηκε από ομάδα αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου με επικεφαλής τον καθηγητή Φραγκίσκο Γουλιέλμο.

Η μόνιμη έκθεση του Μουσείου, που εγκαινιάστηκε το 1999 και έχει τίτλο «Η Λέσβος από την ελληνιστική στη ρωμαϊκή εποχή», παρουσιάζει την καθημερινή, θρησκευτική, οικονομική και πολιτική ζωή της Λέσβου από τον 3ο αιώνα π.Χ. ως και τον 4ο αιώνα μ.Χ., περίοδο κατά την οποία η Λέσβος γνώρισε ιδιαίτερη ανάπτυξη.

Η έκθεση οργανώνεται σε δύο θεματικές ενότητες. Η πρώτη είναι αφιερωμένη στις ρωμαϊκές επαύλεις που αποκαλύφθηκαν στο λόφο της Αγίας Κυριακής και περιλαμβάνει ψηφιδωτά δάπεδα, τοιχογραφίες και κινητά ευρήματα από τις πολυτελείς οικίες με τα συμβατικά ονόματα «του Μενάνδρου», «του Τήλεφου» και «του Ευρίπου». Τα ψηφιδωτά δάπεδα της λεγόμενης «οικίας του Μενάνδρου», που χρονολογείται στο β' μισό του 3ου αιώνα μ.Χ., απεικονίζουν τον Αθηναίο κωμωδοποιό Μένανδρο, τη μούσα Θάλεια και σκηνές από τις κωμωδίες του ποιητή. Στα ψηφιδωτά δάπεδα της «οικίας του Τήλεφου», που χρονολογείται στον 1ο-2ο αιώνα μ.Χ., εικονίζεται σε μετάλλιο η άφιξη του βασιλιά Τήλεφου, γιου του Ηρακλή, στη μικρασιατική παραλία απέναντι από τη Μυτιλήνη, ενώ το ψηφιδωτό δάπεδο του αίθριου της «οικίας του Ευρίπου», που χρονολογείται στο 2ο-3ο αιώνα μ.Χ., έχει κεντρικό θέμα τη μορφή ενός αγένειου νεαρού θαλάσσιου δαίμονα, που ερμηνεύεται ως Εύριπος (η πιο σημαντική περιοχή της πόλης της Μυτιλήνης) ή ως Πυρραίων Εύριπος (κόλπος Καλλονής). Την παράσταση συμπληρώνουν οι τέσσερις εποχές με τα χαρακτηριστικά τους.

Στη δεύτερη ενότητα παρουσιάζονται δείγματα γλυπτικής της Λέσβου, όπως αναθηματικά και επιτύμβια ανάγλυφα (με απεικονίσεις των Διόσκουρων και της Κυβέλης και με παραστάσεις νεκρόδειπνου θεϊκού ζεύγους και έφιππου αφηρωισμένου νεκρού), καθώς και αγάλματα θεών και πορτρέτα επιφανών προσώπων, που αποτελούν αντίγραφα γνωστών έργων της κλασικής και ελληνιστικής περιόδου.

Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο Μυτιλήνης

Αργύρη Εφταλιώτη 7, 811 00 Μυτιλήνη

☎ +30 2251028032 📠 +30 2251020745 ✉ kepka@culture.gr

Στεγάζεται σε διατηρητέο νεοκλασικό αρχοντικό κτήριο με υποστατικό, που χτίστηκε το 1912 από το μεγαλοεπιχειρηματία Αχιλλέα Βουρνάζο, σε σχέδια του αρχιτέκτονα Βαφειάδη από τη Σμύρνη, για να χρησιμοποιηθεί ως κατοικία.

Στο Μουσείο ξετυλίγεται η ιστορία της Λέσβου από την τελική νεολιθική περίοδο (5000-3200 π.Χ.) ως την ύστερη ρωμαϊοκρατία (4ος αι. μ.Χ.).

Η μόνιμη έκθεση, που φιλοξενείται στο αρχοντικό, εγκαινιάστηκε το 1991 και είναι οργανωμένη σε τρεις θεματικές και χρονολογικές ενότητες. Στο ισόγειο φιλοξενούνται ευρήματα από το Σπήλαιο του Αγίου Βαρθολομαίου, της τελικής νεολιθικής εποχής, όπως κεραμική, εργαλεία και κοσμήματα, καθώς και από τη θέση Θερμή, οργανωμένο οικισμό της εποχής του Χαλκού, που ανασκάφηκε συστηματικά από τη Βρετανική Αρχαιολογική Σχολή, όπου βρέθηκαν αντικείμενα τα οποία φωτίζουν την καθημερινότητα και πτυχές της ιδεολογίας του ανθρώπου της εποχής: πήλινα σκεύη, λίθινα, μέταλλα και οστέινα εργαλεία, όπλα, υφαντικά βάρη και σφονδύλια, καθώς και ειδώλια. Στον πρώτο όροφο εκτίθενται δείγματα κεραμικής, μεταλλοτεχνίας, υαλουργίας, ταφικά σύνολα και συλλογή λυχνariών και ειδωλίων από τη Λέσβο, που χρονολογούνται από το 10ο αιώνα π.Χ. ως τον 4ο αιώνα μ.Χ.

Στο κτήριο του υποστατικού παρουσιάζονται αιολικά κιονόκρανα που μαρτυρούν την αναπτυσσόμενη τέχνη της Λέσβου κατά την αρχαϊκή περίοδο, καθώς και αναθηματικές επιγραφές, αγάλματα και πορτρέτα, ενώ στην αυλή είναι τοποθετημένα βαριά γλυπτά και αρχιτεκτονικά μέλη ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων (3ος αι. π.Χ. - 4ος αι. μ.Χ.), που προέρχονται από σημαντικά κτήρια της Μυτιλήνης.

Αρχαιολογική Συλλογή Νάπης

811 02 Νάπη Λέσβου

☎ +30 2253031237 📠 +30 2251020745 ✉ kepka@culture.gr

P

Λειτουργεί από το 2001 και στεγάζεται σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο στο ισόγειο του παλαιού Δημοτικού Σχολείου Νάπης, ενός λιθόκτιστου παραδοσιακού κτηρίου που κατασκευάστηκε το 1926.

Στη Συλλογή εκτίθενται πέντε άριστα διατηρημένα και ιδιαίτερης σημασίας αιολικά κιονόκρανα αρχαίων χρόνων (μέσα 6ου αι. π.Χ.), καθώς και τμήματα σφονδύλων κιόνων, που βρέθηκαν στο εξωκλήσι του Ταξιάρχη και στη γύρω περιοχή, στη θέση Τρουλωτή. Τα κιονόκρανα αυτά ονομάστηκαν αιολικά, γιατί τα περισσότερα και σημαντικότερα δείγματά τους βρέθηκαν στην Αιολίδα (στις περιοχές, δηλαδή, όπου εγκαταστάθηκαν οι Αιολείς: Λέσβος, μικρασιατικά παράλια κ.α.). Πρόκειται για κιονόκρανα με δύο έλικες οι οποίες ορθώνονται σχεδόν κατακόρυφα και ένα πεντάφυλλο ανθέμιο ανάμεσά τους, αποτελούν δε τη βάση για την ανάπτυξη των κιονόκρανων ιωνικού ρυθμού. Ο συγκεκριμένος τύπος κιονόκρανων, καθώς και άλλα αρχιτεκτονικά λείψανα, μαρτυρούν την αναπτυσσόμενη τέχνη της Λέσβου κατά την αρχαϊκή περίοδο και τη συμβολή της στη διαμόρφωση του αιολικού κιονόκρανου. Τα αρχαία αντικείμενα πλαισιώνονται από εποπτικό υλικό με πληροφορίες, σχέδια και φωτογραφίες των ίδιων των αντικειμένων, αλλά και της ιστορίας της ευρύτερης περιοχής.

Η Αρχαιολογική Συλλογή συστεγάζεται με τη Λαογραφική Συλλογή, αναδεικνύοντας τη συνέχεια της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου από την αρχαιότητα ως τους νεότερους χρόνους. Στη Λαογραφική Συλλογή παρουσιάζονται χρηστικά και μαγειρικά σκεύη, αγροτικά εργαλεία, παραδοσιακές ενδυμασίες, έπιπλα και άλλα αντικείμενα, που πρόθυμα πρόσφεραν οι κάτοικοι της Νάπης.

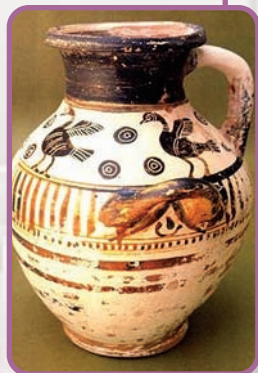
Το Μουσείο στεγάζεται σε τριώροφο κτήριο, που κατασκευάστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1970 σε σχέδια του ζεύγους Αντωνακάκη.

Η νέα μόνιμη έκθεση, με τίτλο «Χίος τ' έναλος πόλις Οινόπιωνος», που εγκαινιάστηκε το 1999, περιλαμβάνει επιλεγμένα δείγματα της τέχνης και της καθημερινής ζωής στο νησί από την τελική νεολιθική περίοδο (5000-3200 π.Χ.) ως και την ύστερη ρωμαιοκρατία (4ος αι. μ.Χ.).

Τα εκθέματα του Μουσείου προέρχονται κυρίως από τις σωστικές ανασκαφές της Κ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων στο νομό Χίου και από τις ανασκαφές της Βρετανικής Αρχαιολογικής Σχολής στο Εμποριό (αρχαίος οικισμός που ιδρύθηκε τον 8ο αιώνα π.Χ. και εγκαταλείφθηκε στα τέλη του 2ου αιώνα π.Χ.), στο σπήλαιο Άγιο Γάλας (οικισμός της μέσης και νεότερης νεολιθικής εποχής, 5800-3200 π.Χ.), στα Δότια (προϊστορικός οικισμός) κ.α.

Οι εκθεσιακοί χώροι στεγάζονται σε τρεις ορόφους. Στον πρώτο όροφο παρουσιάζονται εκθέματα της προϊστορικής Χίου, κυρίως κεραμική, δείγματα κοροπλαστικής και γλυπτικής (από τον 8ο αι. π.Χ. ως και τη ρωμαϊκή περίοδο), επιγραφές και επιτύμβιες στήλες (από τον 5ο ως τον 1ο αι. π.Χ.). Στο δεύτερο όροφο εκτίθενται δείγματα κεραμικής, υαλουργίας και μεταλλοτεχνίας από την αρχαϊκή (7ος αι. π.Χ.) ως και τη ρωμαϊκή περίοδο (4ος αι. μ.Χ.), καθώς και δείγματα χιακής αρχιτεκτονικής από δημόσια και ιδιωτικά κτήρια. Στον τρίτο όροφο φιλοξενείται περιοδική έκθεση με τίτλο «Τα Ψαρά στην αρχαιότητα», η οποία περιλαμβάνει τάφους μυκηναϊκού νεκροταφείου από τα Ψαρά.

Στον αύλειο χώρο παρουσιάζεται αναστηλωμένος τάφος μακεδονικού τύπου, καθώς και αρχιτεκτονικά μέλη, επιτύμβιες στήλες και τιμητικά βάθρα, από διάφορες θέσεις της Χίου.

Βυζαντινό Μουσείο Χίου

Πλατεία Βουνακίου, 821 00 Χίος

☎ +30 2271026866 📠 +30 2271044739 ✉ zeba@culture.gr

Στεγάζεται σε οθωμανικό τέμενος του β' μισού του 19ου αιώνα, γνωστό ως «Μετσηπιέ Τζαμί». Πρόκειται για λιτό κτήριο, απλής αρχιτεκτονικής μορφής, με μοναδικό ιδιαίτερο χαρακτηριστικό το μεγάλο μέγεθός του.

Η μόνιμη έκθεση είναι αφιερωμένη στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή Χίο, ενώ αναφορές γίνονται και στην ιστορία του νησιού κατά τους νεότερους χρόνους. Στις συλλογές του Μουσείου περιλαμβάνονται παλαιοχριστιανικά, βυζαντινά και μεταβυζαντινά γλυπτά, εβραϊκές επιτύμβιες πλάκες, αποτοιχισμένες βυζαντινές και μεταβυζαντινές τοιχογραφίες, επιγραφές, κεραμικά, αντικείμενα μικροτεχνίας, ξυλόγλυπτα και μεταβυζαντινές φορητές εικόνες.

Το 2008 ολοκληρώθηκε ο εκσυγχρονισμός του Μουσείου, που περιλάμβανε τόσο επισκευαστικές όσο και επανεκθετικές εργασίες.

Μουσειακή Συλλογή Νέας Μονής

Νέα Μονή Χίου, 821 00 Χίος

☎ +30 2271079370 📠 +30 2271044739 ✉ zeba@culture.gr

Το μοναστήρι, που περιλαμβάνεται στον κατάλογο της UNESCO με τα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, είναι αφιερωμένο στην Κοίμηση της Θεοτόκου και χρονολογείται στα μέσα του 11ου αιώνα (1049-1055). Κτίστηκε από τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Θ' Μονομάχο, τη σύζυγό του Ζωή και την αδελφή της Θεοδώρα. Το καθολικό του, το οποίο ανήκει στον τύπο των οκταγωνικών ναών, κοσμεύεται με εξαιρετικής τέχνης ψηφιδωτά, τα οποία αποδίδονται σε κωνσταντινουπολίτικο εργαστήριο.

Το συγκρότημα της μονής περιλαμβάνει, πέραν του καθολικού, τράπεζα, παρεκκλήσια, κελιά και κινστήρνα. Η βυζαντινή τράπεζα του μοναστηριού έχει μετατραπεί σε μουσειακό χώρο, όπου δεσπόζει ως έκθεμα το ίδιο το κτιστό τραπέζι του 11ου αιώνα, με το μαρμαροθέτημά του. Παράλληλα παρουσιάζονται αποτοιχισμένες τοιχογραφίες και αρχιτεκτονικά μέλη από το καθολικό, καθώς και αγγεία και νομίσματα από το συγκρότημα της Μονής.

Σε τμήμα της βορειοδυτικής πτέρυγας των κελιών λειτουργεί επισκέψιμη συλλογή, η οποία περιλαμβάνει μεταβυζαντινές εικόνες, έργα αργυροχοΐας, εκκλησιαστικά και λαϊκά κεντήματα, καθώς και έργα υφαντικής. Τα περισσότερα εκθέματα είναι μεταγενέστερα του 1822, λόγω της λεηλασίας της Μονής κατά τη σφαγή της Χίου. Ξεχωριστή θέση κατέχει το «Πευκί», μεταξωτό παραπέτασμα με αργυροχρυσούφαντα διακοσμητικά μοτίβα, έργο Χίων τεχνιτών (1742).

Παλάτι Ιουστινιάνι

Κάστρο Χίου, 821 00 Χίος

☎ +30 2271022819 📠 +30 2271044739 ✉ zeba@culture.gr

Διώροφο προστατευόμενο μνημείο, πιθανόν του 15ου αιώνα, κοντά στην κεντρική πύλη του Φρουρίου της Χίου. Ίσως σχετίζεται με το ανάκτορο του Γενουάτη διοικητή του νησιού ή αποτελεί τμήμα της Καγκελαρίας, όπου στεγάζονταν οι διοικητικές υπηρεσίες του κυβερνήτη του νησιού.

Ο χώρος διαμορφώθηκε για την παρουσίαση περιοδικών εκθέσεων έργων τέχνης και αρχαιοτήτων από διάφορες περιοχές της Χίου. Το 1995 εγκαινιάστηκε περιοδική έκθεση που περιλαμβάνει αποτοιχισμένες τοιχογραφίες από το βυζαντινό ναό της Παναγίας Κρήνας στους Βαβύλους Χίου, μεταβυζαντινές εικόνες, βυζαντινά γλυπτά, γλυπτά της περιόδου της γενοατοκρατίας και αντικείμενα μικροτεχνίας της ίδιας περιόδου.

Στα σημαντικότερα εκθέματα συγκαταλέγονται οι δώδεκα τοιχογραφίες Προφητών Βυζαντινής εποχής (αρχές 14ου αι.), που προέρχονται από τον τρούλο της Παναγίας Κρήνας, η περίμνητη εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ (18ος αι.) και μαρμάρινο θωράκιο μεσοβυζαντινής εποχής με παράσταση φανταστικών ζώων (γρύπα, λεοντοχίμαιρας).

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην κεντρική πλατεία της Βολισσού δεσπόζει η πρώην «Οικία Μπελέγρη», ένα διατηρητέο, λιθόκτιστο τριώροφο κτήριο, που υπήρξε «κονάκι» του Τούρκου δικαστή της πόλης. Κατασκευάστηκε το 1863 και αποτελεί τυπικό δείγμα της αρχιτεκτονικής του 19ου αιώνα. Στο κτήριο αυτό, που απαλλοτριώθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού το 1995, λειτουργεί, μετά την αποκατάστασή του, χώρος έκθεσης και φύλαξης των αρχαίων της Βόρειας Χίου.

Κύριο θέμα της έκθεσης είναι η παρουσίαση της ιστορίας της παραγωγής και της διάδοσης του *αριούσιου*, εξαιρετικού τοπικού οίνου της Χίου. Η αμπελουργία κατά την αρχαιότητα αποτελούσε την κύρια ασχολία των κατοίκων του νησιού. Η καλλιέργεια και το εμπόριο του κρασιού έφτασαν στη μέγιστη ακμή τους κατά τους κλασικούς και τους ελληνιστικούς χρόνους (5ος-1ος αι. π.Χ.). Η έκθεση χωρίζεται σε τρεις ενότητες, που πραγματεύονται την παραγωγή και τη διακίνηση του κρασιού, τα σχετικά με τον οίνο αγγεία (χιακοί αμφορείς και κύλικες) και το θεό του κρασιού, Διόνυσο, του οποίου η λατρεία ήταν πολύ διαδεδομένη στο νησί.

Στην έκθεση, εκτός από τους αμφορείς, ξεχωρίζουν τα εκμαγεία των χιακών νομισμάτων με την παράσταση της Σφίγγας –το κατεξοχήν σύμβολο της Χίου– πάντα δίπλα σε έναν οξυπύθμενο αμφορέα. Η έκθεση πλαισιώνεται από πλούσιο εποπτικό υλικό (φωτογραφίες, μακέτες, επεξηγηματικά κείμενα κ.ά.).

Αρχαιολογικό Μουσείο Βαθέος

831 00 Σάμος

☎ +30 2273027469 📠 +30 2273027469 🌐 kaepka@culture.gr

Το Μουσείο βρίσκεται στο κέντρο του οικισμού και στεγάζεται σε δύο κτήρια, το «Πασχάλειο αρχαιοφυλάκιον», νεοκλασικό διατηρητέο της δεκαετίας του 1910, που κατασκευάστηκε με χρηματοδότηση του επιχειρηματία Αλέξανδρου Πασχάλη, και ένα νεόδμητο κτίσμα, που ολοκληρώθηκε στη δεκαετία του '80, τα οποία επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω μιας μικρής πλακόστρωτης πλατείας.

Η παλαιά πτέρυγα φιλοξενεί ευρήματα από το Ηραίο της Σάμου, αρχαιότατο τόπο λατρείας της θεάς Ήρας, όπου σήμερα σώζονται ερείπια του ναού της θεάς (538-522 π.Χ.). Τα εκθέματα είναι οργανωμένα σε ενότητες κατά κατηγορία αντικειμένων και χρονολογούνται από τους προϊστορικούς (4η χιλιετία π.Χ.) ως τους ρωμαϊκούς χρόνους (4ος αι. μ.Χ.): κεραμική, χάλκινα, ελεφαντοστέινα και ξύλινα αντικείμενα, κοροπλαστική, νομίσματα και μικροτεχνία.

Η νέα πτέρυγα, η οποία εγκαινιάστηκε το 1987, στεγάζει τη Γλυπτοθήκη του Μουσείου, στην οποία εκτίθενται σημαντικά αρχαϊκά γλυπτά ιωνικής τέχνης αφιερωμένα στη θεά Ήρα, όπως το σύνταγμα αγαλμάτων του Σάμιου γλύπτη Γενέλεω, που αποτελείται από έξι μορφές, ο κολοσσικός Κούρος της Σάμου, το άγαλμα γυναικείας μορφής, ανάθημα του Χηραμύη κ.ά.

ΝΗΣΙΑ ΒΑ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΑΜΟΣ

Αρχαιολογικό Μουσείο Πυθαγορείου

831 03 Πυθαγόρειο, Σάμος

+30 2273062811, 2273062813 +30 2273061370 kaepka@culture.gr

Στεγάζεται σε διώροφο νεόδμητο κτήριο στο κέντρο της σύγχρονης πόλης του Πυθαγορείου, όπου βρισκόταν και η αρχαία Σάμος. Τα ίχνη της πρώτης εγκατάστασης ανθρώπων σε αυτή χρονολογούνται από την 4η χιλιετία π.Χ. και εντοπίζονται στο λόφο του Κάστρου. Η αρχαία πόλη φθάνει στο απόγειο της πολιτιστικής ανάπτυξης και φήμης της κατά τον 6ο αιώνα π.Χ. και συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια της τυραννίας του Πολυκράτη, γιου του Αιάκη.

Το Μουσείο επιχειρεί να προβάλει το αρχαιολογικό υλικό της περιοχής, ώστε, μέσω αυτού, να γίνει κατανοητή η πολιτισμική εξέλιξη της ιωνικής πόλης της Σάμου. Η έκθεση είναι οργανωμένη χρονολογικά και θεματικά και περιλαμβάνει ευρήματα που χρονολογούνται από τη νεολιθική εποχή (4η χιλιετία π.Χ.) ως τα ρωμαϊκά χρόνια και την ύστερη αρχαιότητα (7ος αι. μ.Χ.). Από τα εκθέματα ξεχωρίζουν τα νεολιθικά ευρήματα από τον οικισμό του Κάστρου, τα ευρήματα από τη γεωμετρική νεκρόπολη της αρχαίας Σάμου, οι μαρμαρίνες επιτύμβιες στήλες αρχαϊκής εποχής με ανθεμωτή απόληξη, τα αρχαϊκά γλυπτά, όπως το καθιστό άγαλμα του Αιάκη, πατέρα του τυράννου Πολυκράτη, και το άγαλμα του Απόλλωνα, ανάθημα του Λεύκιου, καθώς και το υπερφυσικού μεγέθους άγαλμα του Τραϊανού, της ρωμαϊκής περιόδου. Εντυπωσιακός είναι επίσης ο θησαυρός 300 νομισμάτων του 7ου αιώνα μ.Χ. από τη Μεγάλη Λάκα.

Αρχαιολογική Συλλογή Αγίου Κηρύκου

833 00 Άγιος Κήρυκος, Ικαρία

☎ +30 2275024001 📠 +30 2275024001 🌐 kaepka@culture.gr

Φιλοξενείται σε διατηρητέο κτήριο, με αξιόλογα αρχιτεκτονικά και μορφολογικά στοιχεία νεοκλασικής αρχιτεκτονικής, το οποίο χτίστηκε γύρω στα 1920 σε σχέδια του Βέλγου μηχανικού Durpé και λειτούργησε ως Γυμνάσιο μέχρι το 1995.

Η έκθεση περιλαμβάνει ευρήματα από τους αρχαιολογικούς χώρους της ανατολικής και νότιας Ικαρίας, τα οποία χρονολογούνται από τους αρχαίους (700-480 π.Χ.) έως τους ρωμαϊκούς χρόνους (30 π.Χ.-324 μ.Χ.). Ανάμεσα σε νεολιθικά εργαλεία, αγγεία και λύχνους, μαρμάρινα αρχιτεκτονικά μέλη και επιτύμβιες στήλες με ανάγλυφες παραστάσεις νεκροδείνων, ξεχωρίζει το περίφημο επιτύμβιο ανάγλυφο του Καταφυγίου, έργο Παριανού τεχνίτη της ύστερης αρχαϊκής-πρώιμης κλασικής εποχής (480-470 π.Χ.), το οποίο απεικονίζει τον αποχαιρετισμό νεκρής από την οικογένειά της.

ΝΗΣΙΑ ΒΑ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΙΚΑΡΙΑ

Αρχαιολογική Συλλογή Κάμπου

833 02 Κάμπος, Ικαρία

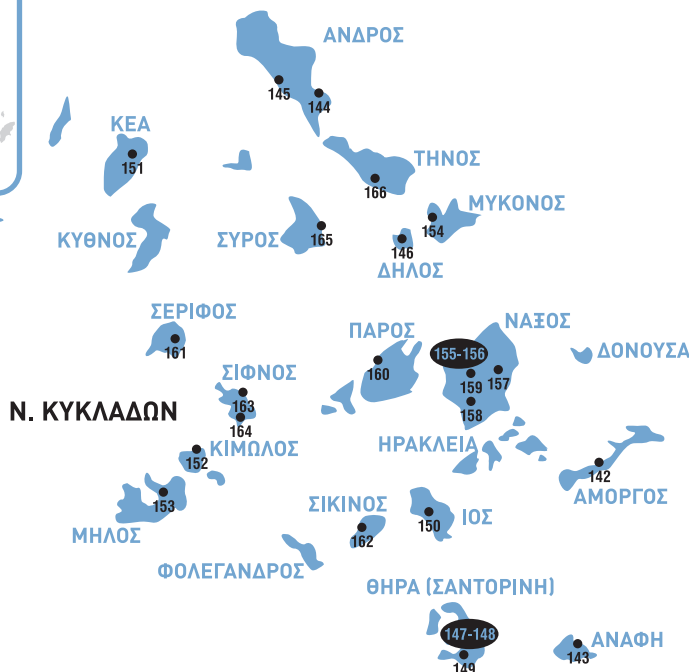
☎ +30 2275032935 📠 +30 2275032935 🌐 kaerka@culture.gr

Η Συλλογή στεγάζεται σε μικρό νεοκλασικό κτίσμα που ανεγέρθηκε το 1959, στο λόφο της Αγίας Ειρήνης Κάμπου.

Η έκθεση περιλαμβάνει ευρήματα από αρχαιολογικούς χώρους της βόρειας Ικαρίας αλλά κυρίως από τις ανασκαφές στις περιοχές του Κάμπου (της Οινόης, αρχαίας πρωτεύουσας του νησιού, γνωστής για το κρασί της) και του Να, σημαντικού λιμένα της αρχαιότητας, όπου βρισκόταν και ένα από τα πιο φημισμένα ιερά, αφιερωμένο στην Ταυροπόλο Αρτέμιδα.

Οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν την ιστορία του νησιού μέσα από εργαλεία νεολιθικής εποχής, κεραμικά και πήλινα αγαλματίδια και ειδώλια, επιγραφές, θραύσματα επιτύμβιων αναγλύφων, σαρκοφάγους, κεραμική κ.ά., τα οποία χρονολογούνται από τους αρχαϊκούς (700-480 π.Χ.) έως τους ρωμαϊκούς χρόνους (30 π.Χ.-324 μ.Χ.).

142	Αρχαιολογική Συλλογή Αμοργού	156	Αρχαιολογική Συλλογή Πύργου Γλέζου, Νάξος
143	Αρχαιολογική Συλλογή Ανάφης	157	Αρχαιολογικό Μουσείο Απειράνθου Νάξου
144	Αρχαιολογικό Μουσείο Άνδρου	158	Αρχαιολογική Συλλογή Σαγκρίου Νάξου
145	Αρχαιολογικό Μουσείο Παλαιόπολης Άνδρου	159	Αρχαιολογική Συλλογή Υρίων Νάξου
146	Αρχαιολογικό Μουσείο Δήλου	160	Αρχαιολογικό Μουσείο Πάρου
147	Αρχαιολογικό Μουσείο Θήρας	161	Αρχαιολογική Συλλογή Σερίφου
148	Μουσείο Προϊστορικής Θήρας	162	Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Συλλογή Σικίνου
149	Συλλογή Εικόνων και Κειμηλίων Πύργου, Θήρα	163	Αρχαιολογικό Μουσείο Σίφνου
150	Αρχαιολογικό Μουσείο Ίου	164	Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Συλλογή Σίφνου
151	Αρχαιολογικό Μουσείο Κέας	165	Αρχαιολογικό Μουσείο Σύρου
152	Αρχαιολογικό Μουσείο Κιμώλου	166	Αρχαιολογικό Μουσείο Τήνου
153	Αρχαιολογικό Μουσείο Μήλου		
154	Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκόνου		
155	Αρχαιολογικό Μουσείο Νάξου		

Η Αρχαιολογική Συλλογή Αμοργού στεγάζεται σε ιστορικό μνημείο της ενετοκρατίας, πιθανώς του 16ου αιώνα, γνωστό ως «Πύργος του Γαβρά». Το κτήριο ανακατασκευάστηκε κατά τα έτη 1972-1978 και διατηρεί αναλλοίωτα πολλά στοιχεία από την αρχική αρχιτεκτονική του μορφή, όπως τους λίθινους αράβδωτους κίονες, τα κιονόκρανα, τα πώρινα τόξα και τα ενεπίγραφα περίθυρα.

Τα εκθέματα της Συλλογής είναι επιφανειακά ευρήματα προερχόμενα από τις τρεις αρχαίες πόλεις της Αμοργού (Αιγιάλη, Αρκεσίνη, Μινώα), τα οποία χρονολογούνται από την ύστερη νεολιθική περίοδο (5300-3200 π.Χ.) ως τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους (324-630 μ.Χ.). Ξεχωριστή θέση κατέχουν τα ανθήμια από παριανό μάρμαρο που βρέθηκαν στα Κατάπολα, λιμένα της Μινώας, και χρονολογούνται στο 480/450 π.Χ. Τα ανθήμια ανήκουν στο λεγόμενο «σαμιακό τύπο», επειδή παρόμοια βρέθηκαν στη Σάμο. Σημαντικά εκθέματα είναι, επίσης, οι ανάγλυφες επιτάφιας στήλης του 470/430 π.Χ. από τη Χώρα, καθώς και ο κορμός μαρμάρινου αγάλματος γυναικείας μορφής του 510/500 π.Χ., που βρέθηκε στη Μινώα και αποτελούσε ανάθημα σε ιερό, πιθανόν της θεάς Αρτέμιδας.

Αρχαιολογική Συλλογή Ανάφης

840 09 Ανάφη

☎ +30 2286061329 📠 +30 2103215897 📧 kaepka@culture.gr

Στο μικρό νησί της Ανάφης υπάρχει πλούσιο αρχαιολογικό υλικό, μέρος του οποίου φυλάσσεται στην Αρχαιολογική Συλλογή, ενώ το υπόλοιπο είναι διάσπαρτο στους τρεις κυριότερους αρχαιολογικούς χώρους του νησιού: στο Καστέλλι, όπου βρίσκεται η αρχαία πόλη της Ανάφης και το νεκροταφείο της, στα Καταλυμάτσα, όπου εντοπίζεται το αρχαίο λιμάνι, και στο Μοναστήρι της Παναγίας της Καλαμιώτισσας, όπου βρίσκονται τα ερείπια του ιερού του Απόλλωνα Αναφαίου.

Η Αρχαιολογική Συλλογή οργανώθηκε το 1997 και φιλοξενείται σε αίθουσα του Κοινοτικού Καταστήματος. Περιλαμβάνει κυρίως ευρήματα από την αρχαία πόλη της Ανάφης (στη θέση Καστέλλι), τα οποία αναδεικνύουν πτυχές της ιστορίας του νησιού: ακέφαλα αγάλματα και προτομές ρωμαϊκών χρόνων, βάθρα αγαλμάτων, αρχιτεκτονικά μέλη, επιγραφές, επιτύμβιες στήλες, ανάγλυφες σαρκοφάγους και τμήματα γλυπτών, τα οποία χρονολογούνται από την ελληνιστική εποχή ως τους ρωμαϊκούς χρόνους (300 π.Χ.-4ος αι. μ.Χ.).

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Άνδρου, δωρεά του Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή, κτίστηκε το 1981 σε σχέδια του αρχιτέκτονα Στάμου Παπαδάκη.

Η έκθεση αναπτύσσεται στο ισόγειο και στον πρώτο όροφο του κτηρίου. Ο πρώτος όροφος φιλοξενεί ένα από τα 35 σωζόμενα αντίτυπα (σε σύνολο 1.220) της *Χάρτας* του Ρήγα Φεραίου, η οποία εκδόθηκε το 1796-97 στη Βιέννη και σηματοδοτεί την πρώτη μεγάλη ελληνική χαρτογραφική αναγέννηση. Στον ίδιο όροφο εκτίθενται ευρήματα από το γεωμετρικό οικισμό της Ζαγοράς (10ος-8ος αι. π.Χ.), πλαισιωμένα με το ανάλογο εποπτικό υλικό.

Στο ισόγειο οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να περιηγηθούν τη Συλλογή επιγραφών, τη Συλλογή γλυπτών, της οποίας τα ευρήματα χρονολογούνται από την αρχαϊκή ως και τη ρωμαϊκή εποχή (700 π.Χ.-320 μ.Χ.), καθώς και την αντίστοιχη της Βυζαντινής εποχής (630-1453). Ενδιαφέρον παρουσιάζουν το υπερφυσικού μεγέθους ανδρικό άγαλμα, γνωστό ως «Ερμής της Άνδρου», του 1ου αιώνα π.Χ., αντίγραφο χάλκινου αγάλματος του Πραξιτέλη, το οποίο βρέθηκε στην Παλαιόπολη, καθώς και το ακέφαλο γυναικείο άγαλμα τύπου «Μεγάλης Ηρακλειώτισσας», επίσης του 1ου αιώνα π.Χ., αντίγραφο πρωτότυπου έργου του Πραξιτέλη του 4ου αιώνα π.Χ.

Αρχαιολογικό Μουσείο Παλαιόπολης

Παλαιόπολη Άνδρου, 845 00 Άνδρος

☎ +30 2228041985 📠 +30 2228041985 📧 kaepka@culture.gr

Το Μουσείο ιδρύθηκε το 2003 και αποτελεί χορηγία του Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή. Στη μόνιμη έκθεση παρουσιάζεται η αρχαία πόλη της Παλαιόπολης, που υπήρξε πρωτεύουσα του νησιού για δώδεκα περίπου αιώνες.

Μέσα από τα ευρήματα —γλυπτά, ανάγλυφα και επιγραφές— τα οποία προέρχονται από ανασκαφές και περισυλλογές, εκπροσωπούνται όλες οι περιόδοι, από τη νεολιθική εποχή (4η χιλιετία π.Χ.) ως και την πρωτοβυζαντινή (630–684 μ.Χ.). Από τη Συλλογή γλυπτών ξεχωρίζουν το μαρμάρينو σύμπλεγμα του Πήγασου με τον Βελλερεφόντη (τέλη 6ου–αρχές 5ου αιώνα π.Χ.), ο οποίος, ιππεύοντας το μυθικό άλογο, κατάφερε να αντιμετωπίσει και να σκοτώσει τη Χίμαιρα, το επιτύμβιο άγαλμα λέοντα (περ. 320 π.Χ.) και το υπερφυσικού μεγέθους άγαλμα Νίκης (1ος αι. π.Χ.).

Από τη Συλλογή των επιγραφών, οι οποίες χρονολογούνται από τον 5ο αιώνα π.Χ. ως τον 3ο αιώνα μ.Χ., οι επισκέπτες μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες για την οργάνωση της πόλης, τα κτήρια και τα ιερά της, τους επιφανείς πολίτες που τιμώνταν από την πολιτεία, καθώς και για τους αθλητές της.

Η Δήλος, τόπος γέννησης του Απόλλωνα και της Αρτέμιδας, με σημαντική γεωγραφική θέση, καθώς βρίσκεται στο σταυροδρόμι των θαλάσσιων δρόμων από την κυρίως Ελλάδα προς τις αποικίες της Μικράς Ασίας, την Αίγυπτο και τη Συρία, εξελίχθηκε σε ένα από τα μεγαλύτερα λατρευτικά κέντρα της αρχαιότητας.

Ανάμεσα στις αρχαιότητες του νησιού προβάλλει το Αρχαιολογικό Μουσείο, το οποίο κτίστηκε το 1904 με δαπάνη της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, σε σχέδια του Γάλλου μηχανικού Henri Convert. Το κτήριο του Μουσείου επεκτάθηκε σημαντικά το 1931 και το 1972.

Οι συλλογές του Μουσείου περιλαμβάνουν αγγεία που χρονολογούνται από τα μέσα της 3ης χιλιετίας π.Χ. ως και τον 1ο αιώνα π.Χ., επιτύμβια αγάλματα και στήλες του 7ου-1ου αιώνα π.Χ., ειδώλια, κοσμήματα και ψηφιδωτά του 2ου και 1ου αιώνα π.Χ. Ανάμεσα στα εκθέματα ξεχωρίζουν το άγαλμα του Απόλλωνα, ρωμαϊκό αντίγραφο του 2ου αιώνα, το οποίο ανήκει στον τύπο του Λυκείου Απόλλωνα του Πραξιτέλη και βρέθηκε στη συνοικία του Θεάτρου, η αρχαϊκή κόρη με πέπλο ζωσμένο στη μέση, του 580 π.Χ., που βρέθηκε στο ιερό του Απόλλωνα και θεωρείται από τα παλαιότερα σωζόμενα έργα μεγάλης πλαστικής, η τοιχογραφία με αναπαράσταση του Ηρακλή από τον εξωτερικό τοίχο σπιτιού, καθώς και το μαρμαρίνο σύμπλεγμα που αναπαριστά την αρπαγή της πριγκίπισσας της Αττικής Ωρείθυιας από τον Βορρέα και αποτελούσε το κεντρικό ακρωτήριο του ναού των Αθηναίων στη Δήλο (6ος αι. π.Χ.).

